

SHAPING THE PRESENT MOMENT

FOG

JANA HOJSTRIČOVÁ
PALO MACHO
MAY - JULY 2024

Dôvody dlhodobej spolupráce Jany Hojstričovej a Pala Macha stoja podľa mňa na niekoľkých princípoch, ktoré držia autorskú dvojicu v spoločnom tvorivom úsilí toľko rokov. Potreba experimentovať v umeleckej tvorbe sa javí ako veľmi naliehavá, ďalej je to prehľbujúca sa potreba spoločného interdisciplinárneho uvažovania, a to nielen v súradniciach sklo – maľba – fotografia, ale aj smerom k inštalácii, architektúre, procesuálnosti diela, jeho premenlivosti v konštrukčných a inštalacyjnych recykláciách. Oveľa hlbšie autorská dvojica premýšľa nad výstavným priestorom, jeho architektúrou, svetelnou premenlivosťou a neraz sa takýto priestor javí ako integrálna súčasť diela. Tiež je v ich spoločnej tvorbe podstatný ústup od výtvarnejšieho, možno individuálneho spracovania sklárskej hmoty smerom k spoločnej dohode na „chladnejších“ konceptuálnych stratégiách. Ich cieľom nebolo vytvoriť uzavretú kolekciu diel, ale potvrdiť význam procesuálnosti a experimentu v práci.

Obaja autori skúmajú podstatné charakteristiky fotografickej a sklárskej technológie, akými sú svetlo, povrch, priesvit, vrstvenie, ale aj nereprodukovateľnosť diela v mene jeho originality a jedinečnosti, či ťažisko viazané na formu diela, ktoré následne definuje jeho obsah. Autorskou stratégiou umeleckej tvorby autorov je sebareflexia, ale aj krotenie všetkého, čo zostáva len na povrchu. Práca s hĺbkou v obsahu je symbolicky totožná s hĺbkou fotografického obrazu v sklenenom poli, snahy autorov dostať priestor do plochy je príznačná už v prvej fáze ich spolupráce. Od toho závisí najmä umiestnenie fotografie na platňu skla, častá je podmaľba, aby sa zvýraznili detaily alebo celky fotografie.

Istým posunom v spoločnej práci Jany Hojstričovej a Pala Macha sú ich stolíky. Pozornosť sa tu venuje subtílnym kovovým konštrukciám, ktoré vytvárajú adjustáž pre sklenené objekty, súčasne sú natoľko flexibilné, že sa nimi dokážu realizovať zložitejšie konštrukcie, ktoré od uzavretých kompozícií prekračujú hranice až k architektonicky riešenej monumentálnej štruktúre. Tá sa dokáže prispôbovať výstavnému priestoru, dokáže nanovo budovať systémy, v ktorých jednotlivé diela nadobúdajú nové alebo iné súvislosti. Vzniká konotatívny obraz-objekt ako mnohoznačný komplex znakov a vytvára tak priestor pre možnú interpretáciu. Subtílné kovové konštrukcie sú prevažne umiestňované na steny vo výške tak, aby fúkané a tabuľové sklo s vrstvou listru vrhali tieň, ktoré sa stávajú súčasťou inštalácie. Od figúr a predmetného sveta sa dostávame k abstraktným tieňom, ktoré sú premenlivé a nestále, vytvárajú však svojbytný obraz ako súčasť celej situácie. Sklársky objekt predpokladá prácu so svetlom a tieňom, s odrazom svetla a pre fotografiu je práca so svetlom nevyhnutná. V oboch prípadoch ide o výrazové prostriedky jednotlivých médií.

Inscenované svetlo a tieň nevnímame iba v interiéri, ale cez priehľad okien aj v exteriéri. Tým sa téma prevrstvovania a reverzibilného obrazu prepája s architektúrou a presahuje mimo výstavného priestoru. Ich spoločné inštalácie sú prinajmenšom pokúšením vytvoriť priestorový fotografický obraz, ktorý posúva hranice zobraziteľnosti. A práve vtedy sa podľa mňa „tvoruje prítomnosť“.

In my opinion, the reason behind this long-term collaboration between Jana Hojstričová and Palo Macho is founded upon several principles that have bound together the artistic duo in their creative endeavours for so many years. Both seem to yearn strongly for experimentation in artistic creation, and both are united in their deepening need for joint interdisciplinary thinking, not only concerning the artistic coordinates of glass, painting and photography, but also in the direction towards installation, architecture, the processuality of creation and its variability in constructional and installational recycling. The artist duo ruminates much more deeply on the exhibition space, its architecture, its luminous variability; and often such spaces appear as an integral part of their work. There is also a significant retreat in their collective work from a more artistic, perhaps individual treatment of glass towards a shared agreement on “cooler” conceptual strategies. Their aim was not to create a closed collection of works, but to affirm the importance of processuality and experimentation in creation.

The two artists explore the essential characteristics of photographic and glass technology, such as light, surface, translucency and layering, but also the non-reproducibility of the work in the name of its originality and uniqueness and the focal point tied to the form of the work, which consequently defines the content. The authors’ artistic strategy is self-reflection, but also the taming of all that remains mere surface. Working with depth within the content is symbolically identical to the depth of a photographic image in a glass field, while the authors’ efforts to move the space into the area is typical even for the first phases of their collaboration. The placement of the photograph on the glass plate is particularly dependent on this; and they frequently underpaint the image in order to highlight details or the entirety of the photograph.

There is a specific shift in the collaborations of Jana Hojstričová and Palo Macho represented by their Tables. The focus here is on subtle metal constructs that create adjustments for glass objects, yet are sufficiently flexible to realise more complex constructions that go from closed, border crossing compositions to architecturally designed monumental structures. The latter is able to adapt to the exhibition space, to rebuild new systems in which individual works take on new or different contexts. A connotative image-object thus emerges, constituting a polysemous complex of signs open for possible interpretations. Subtle metal structures are predominantly placed high on the walls such that blown and sheet glass along with a layer of lustre casts shadows that become part of the installation. From the figures and the world of matter we get to abstract shadows that are volatile and unstable, but create an image of their own as an inherent part of the whole situation. Glass objects presuppose work with light, shadow and with reflection, and for photography working with light is essential. In both cases, it is a matter of the means of expression of the respective media.

The staged light and shadows are not only perceived indoors, but also outdoors through the transparency of the windows. In this way, the theme of overlay and reversible image connects with architecture and extends beyond the exhibition space. At the very least, their collaborative installations are an attempt to create a spatial photographic image that pushes the boundaries of imagery. And this is when, in my opinion, the present moment is “being shaped”.

Adresa / Location: Kúpeľná 1, Bratislava (Entry from Palackého St. / Vstup z Palackého ul.)
Otváracie hodiny: Štvrtok - Sobota: 15:00 - 19:00 / Opening hours: Thursday - Saturday: 3 PM - 7 PM
www.fogbratislava.sk / [@fogbratislava](https://www.instagram.com/fogbratislava)

Partneri / Partners:

Galéria z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

fond na podporu umenia

**DOKUMENT
MAGAZÍN**

